

"به نام خدا"

یادداشت تفاهم

ششمین اجلاس کمیسیون مشترک

همکاریهای تجاری و اقتصادی

بین

جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اوکراین

(۲۰-۱۹ اسفند ۱۳۹۵ برابر با ۱۰-۹ مارس ۲۰۱۷)

ششمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای تجاری و اقتصادی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اوکراین (از این پس کمیسیون مشترک خوانده می شود) در تاریخ ۲۰-۱۹ اسفند ماه ۱۳۹۵ برابر با ۱۰-۹ مارس ۲۰۱۷ در شهر کی یف برگزار گردید.

جناب آقای مهندس محمود حجتی، وزیر جهاد کشاورزی جمهوری اسلامی ایران ریاست طرف ایرانی کمیسیون مشترک را به عهده داشت.

جناب آقای ایگور ناسالیک، وزیر انرژی و صنایع ذغال سنگ جمهوری اوکراین ریاست طرف اوکراینی کمیسیون مشترک را به عهده داشت (لیست اسامی هیأت های طرف ایرانی و اوکراینی در پیوست های ۱ و ۲ درج گردیده است).

این نشست در فضای صمیمی و کاری با تمرکز بر توسعه تجارت و همکاری اقتصادی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اوکراین برگزار شد. در این نشست طرفها ضمن بررسی و شناسایی

مشکلات فراروی اجرای توافقات دوجانبه، در کلیه زمینه ها و سطوح همکاری در بخش های دولتی و خصوصی، راهکارهای اجرایی آن برای تعمیق همکاریهای دوجانبه را تبیین نمودند.

طرفها یکدیگر را از اوضاع جاری اجتماعی و اقتصادی در کشور خود مطلع ساخته و در باره شرایط جاری و ظرفیتهای همکاری نو جانبه، تبادل نظر نمودند.

### بند ۱. همکاریهای کشاورزی و غذایی

- ۱.۱ طرفها در زمینه تولید سبزیجات ارگانیک در گلخانه و فضای باز تبادل تجربه و دانش فنی خواهند کرد.
- ۱.۲ طرفها همکاری های علمی و اجرایی در تغذیه محصولات گلخانه ای را ارتقاء خواهند داد.
- ۱.۳ طرفها آمادگی خود را برای توسعه تجارت دوجانبه در زمینه محصولات کشاورزی اعلام نمودند.
- طرفها علاقمند به تأمین دوجانبه محصولات لبنی و طیور می باشند.
- طرف اوکراینی توانمندی بالقوه در افزایش صادرات صنعت آرد، دانه های روغنی، آفتابگردان، شیرینی و نیز کره منرگارین و شکر را اعلام نمود.
- طرفها فهرست تفصیلی محصولات را مبادله خواهند کرد.
- طرف ایرانی علاقمندی خود در زمینه توسعه صادرات محصولات باغبانی (میوه، سبزی و صیفی، خشکبار، قارچ و... و همچنین محصولات فرآوری شده، گیاهان دارویی و گل محمدی) ایران به اوکراین ابراز نمود.
- ۱.۴ طرفها ضمن استقبال از توسعه همکاری در زمینه شیلات و آبزیان، آمادگی خود را برای برگزاری نشست مشترک جهت تبادل اطلاعات و تجربیات در حوزه پرورش ماهیان آب شیرین اعلام نمودند.
- ۱.۵ طرفها در خصوص سرمایه گذاری مشترک در زمینه های پرورش دام، ایجاد کشتارگاههای صنعتی و کارخانجات صنایع لبنی و شرکتهای مشترک در زمینه تولید محصولات زراعی اعلام آمادگی نمودند.
- ۱.۶ طرف ایرانی آمادگی خود را در زمینه صادرات مواد ژنی اعم از انواع گونه های دامی، از جمله انواع دام زنده مولد و انواع خوراک دام اعلام داشت.
- ۱.۷ طرفها نشست بعدی کارگروه مشترک کشاورزی را در نیمه اول سال ۱۳۹۶ (نیمه دوم سال ۲۰۱۷) برگزار خواهند نمود.

۱.۸. طرفها ظرف یک ماه پیشنهادات مربوط به افزایش همکاری ها را مطابق مفاد یادداشت تفاهم در زمینه تحقیقات مجموعه صنایع کشاورزی بین سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی - وزارت جهاد کشاورزی جمهوری اسلامی ایران و آکادمی علوم کشاورزی اوکراین (که در تاریخ آذرماه ۱۳۹۱ به امضاء طرفها رسیده) ارائه خواهند نمود.

۱.۹. طرفها فرآیند پروژه های زیر را تسریع خواهند نمود:

- موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و هیأت وزیران اوکراین در زمینه همکاری قرنطینه گیاهی و حفظ نباتات

- یادداشت تفاهم بین وزارت جهاد کشاورزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت سیاست گذاری کشاورزی و مواد غذایی جمهوری اوکراین در زمینه کشاورزی

- یادداشت تفاهم همکاری در زمینه بهداشت دام و دامپزشکی

۱.۱۰. با توجه به توان کشور اوکراین در تامین دانه های روغنی و ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز کارخانجات روغن کشی سازمان اتکا و سابقه همکاری های دو کشور در این زمینه، اتکا پیشنهاد نمود طرف اوکراینی تامین منابع مربوطه را با قیمت رقابتی و کیفیت مطلوب تسهیل نماید.

## بند ۲. همکاریهای سرمایه گذاری و مالی

۲.۱. طرف اوکراینی در حال بررسی پیش نویس یادداشت تفاهم ایجاد کارگروه مشترک سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت اوکراین که از طرف ایرانی دریافت کرده است، می باشد. ترجمه اوکراینی یادداشت تفاهم و نتیجه هماهنگی ها با بخش های مرکزی مربوط قوه مجریه از طریق سفارت دیپلماتیک به مراجع صلاحیت دار طرف ایرانی ارسال خواهد شد. طرف اوکراینی آماده است جلساتی را در سطح کارشناسی در مورد تصویب متن پیش نویس (تقریباً اواخر خرداد و اوایل تیر برابر با اواخر ماه می و اوایل ژوئن) برگزار نماید.

۲.۲. طرفها سرمایه گذاری در نو کشور در چارچوب پروژه های سرمایه گذاری در توسعه پارک های صنعتی و سایر سازوکارهای جذب سرمایه گذاری را تشویق خواهند کرد.

۲.۳. طرفها پروژه های سرمایه گذاری و فرصتهای سرمایه گذاری اولویت دار را در جریان اجلاس کارگروه سرمایه گذاری مشترک و نمایشگاه ها و فراهمایی های بین المللی در زمینه فرصتهای سرمایه گذاری برای مشارکت بخش خصوصی ارائه خواهند کرد.

۲.۴. پروژه‌ها و بسته‌های سرمایه‌گذاری هر طرف در سفارت ایران در اوکراین و سفارت اوکراین در ایران در دسترس خواهد بود.

### بند ۳. همکاریهای تجاری و بازرگانی

#### ۳.۱ تجارت

۳.۱.۱. طرفها بر لزوم توسعه همکاری ها و افزایش حجم مبادلات تجاری بین دو کشور تاکید نمودند.

۳.۱.۲. دو طرف اعلام آمادگی نمودند نسبت به تبادل هیاتهای تجاری و سرمایه گذاری و برگزاری سمینار و همایش‌ها جهت معرفی فرصت های تجاری و سرمایه گذاری در دو کشور، به منظور توسعه همکاری های دو جانبه اقدام نمایند.

۳.۱.۳. طرفها توافق کردند که شرکتهای دو کشور در نمایشگاه های بین المللی بازرگانی و صنعتی یکدیگر شرکت نمایند و نیز جهت معرفی دستاوردها و توانمندیهای تولیدی خود نسبت به برگزاری نمایشگاههای اختصاصی در قلمرو یکدیگر اقدام نمایند.

۳.۱.۴. طرفها از برگزاری نمایشگاه ایران اکسپو ۲۰۱۷ در نیمه دوم شهریور ۱۳۹۶ (نیمه اول سپتامبر ۲۰۱۷) توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز در شهر کی یف استقبال می‌نمایند.

۳.۱.۵. طرفها توافق نمودند نسبت به تبادل امار و اطلاعات تجاری دوجانبه به یکدیگر هر شش ماه یک بار اقدام نمایند.

۳.۱.۶. طرفها توافق نمودند نسبت به تبادل اطلاعات در خصوص مناقصاتی که توسط دو طرف برگزار می‌شود، اقدام نمایند.

۳.۱.۷. طرفها توافق نمودند تمهیدات لازم را برای توسعه همکاریهای تجاری و صنعتی بین استانهای دو کشور به اجرا درآورند.

۳،۱،۸. طرف اوکراینی پیشنهاد نمود چهارمین نشست کار گروه رژیم تجاری بین جمهوری اسلامی ایران و اوکراین در شهریور ماه ۱۳۹۶ (سپتامبر سال ۲۰۱۷ میلادی) در شهر کی یف برگزار گردد. طرف ایرانی موضوع را بررسی و نظر خود را اعلام خواهد نمود.

### ۳،۲ همکاری بین اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی

۳،۲،۱. اتاق های بازرگانی دو کشور آمادگی خود را برای مبادله هیات های تجاری، مشارکت در نمایشگاه های بین المللی و تخصصی خود و همچنین تشویق شرکتهای خود برای حضور در نمایشگاه های بین المللی یکدیگر اعلام می نمایند.

۳،۲،۲. اتاق های بازرگانی آمادگی خود را برای میزبانی هیات های نمایندگی تجاری از بخش های مختلف صنعتی اعلام نمودند. بر این اساس، اتاق های بازرگانی بر قصد خود برای همکاری بخشی بین دو طرف تأکید نمودند. تمامی ترتیبات مقتضی در کشور میزبان از قبل بین دو طرف مورد بحث قرار خواهد گرفت.

۳،۲،۳. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران آمادگی شرکت های بخش خصوصی ایران را برای همکاری در حوزه محصولات کشاورزی و ارائه خدمات فنی و مهندسی مرتبط با پروژه های ساختمانی در کشور اوکراین را اعلام می دارد.

۳،۲،۴. اتاق های بازرگانی دو کشور در خصوص استعلازم درباره اعضای خود به یکدیگر پاسخگو خواهند بود.

۳،۲،۵. اتاق بازرگانی و صنایع اوکراین به طور مشترک با اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران اقداماتی را برای ارتقاء همکاری های تجاری و اقتصادی دوجانبه اتخاذ خواهند نمود. از جمله:

- فعالیت شورای بازرگانی مشترک ایران - اوکراین، تبادل اطلاعات تجاری، و پیشنهاد های تجاری را سازماندهی خواهند نمود.
- در دهه اول خرداد سال آتی (دهه سوم ماه مه سال ۲۰۱۷) همایش اقتصادی ایران - اوکراین با مشارکت فعالین اقتصادی و روسای اتاق های بازرگانی دو کشور برنانه بریزی شده است.

### ۳,۳ همکاریها در زمینه مقررات فنی (استاندارد، اندازه شناسی، صدور گواهینامه، ارزیابی انطباق)

۳,۳,۱ طرفها توافق نمودند در زمینه استانداردسازی، اندازه شناسی و ارزیابی انطباق، همکاری خود را گسترش دهند.

۳,۳,۲ با توجه به اینکه پیش نویس موافقتنامه‌ای از سوی مرکز علمی-تحقیقاتی و آموزشی مسائل استانداردسازی، صدور گواهی‌نامه و کیفیت و همچنین پیش نویس موافقتنامه همکاری از سوی وزارت توسعه اقتصادی و تجارت اوکراین به سازمان ملی استاندارد جمهوری اسلامی ایران ارائه شده است، تفاهم می‌گردد طرف ایرانی، نمونه‌ها را بررسی و نظر خود را ظرف مدت ۲ ماه اعلام نماید.

### بخش ۴. همکاریهای صنعتی و معدنی

۴,۱ طرفها بر لزوم کمک همه جانبه به شرکتهای صنعتی دو کشور به منظور گسترش توانمندیهای بخش صنعت تأکید نمودند.

۴,۲ طرفها علاقمندی خود را برای ادامه گسترش همکاری در زمینه استخراج معادن (ذغال سنگ و غیره) و نوسازی، تعمیر و تحویل نوجانده، تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی و لوازم یدکی و قطعات آنها و همچنین همکاری و تبادل تجربیات متخصصان، دو کشور در حوزه معدن و صنایع معدنی اعلام نمودند.

۴,۳ طرفها راهکارهای جلب همکاری شرکتهای علمی-تحقیقاتی اوکراینی به منظور طراحی پروژه‌های معدنی برای شرکتهای ایرانی را بررسی خواهند نمود.

### ۴,۴ همکاری در زمینه فولادسازی

۴,۴,۱ طرفها علاقمندی خود را به اجرای پروژه‌های مشترک، در حوزه فولادسازی اعلام نمودند.

۴,۴,۲ طرف اوکراینی با توجه به ظرفیتهای علمی-تحقیقاتی آمادگی خود را جهت همکاری در حوزه‌های طراحی، ساخت، توسعه و راه‌اندازی کارخانجات صنایع شیمیایی و فولادسازی



- ۵.۳ بانکهای مرکزی دو کشور موافقت نمودند تأسیس بانک مستقل/دفاتر نمایندگی/شعب بانکی در ایران و اوکراین به منظور توسعه خدمات بانکی/ عملیات تجاری/ پرداختهای متقابل شرکتها و اشخاص هر دو کشور را تسهیل و حمایت نمایند.
- ۵.۴ بانکهای مرکزی طرفها موافقت خود را برای تشویق بانک توسعه صادرات ایران و بانکهای تجاری اوکراین برای تأمین مالی شرکتهای مشترک ایران - اوکراینی در هر دو کشور اعلام نمودند.
- ۵.۵ طرفها خوشنودی خود را از امضاء یادداشت تفاهم همکاریهای بانکی که در تاریخ ۲۴ نوامبر ۲۰۱۶ بین بانک مرکزی دو کشور امضاء گردید، اعلام نموده و بر اجرای تحقق بندهای مرتبط توسط طرفهای ذیربط تأکید نمودند.
- ۵.۶ بانکهای مرکزی دو کشور در خصوص برگزاری دومین اجلاس گروه کاری همکاریهای بانکی در شهر کی یف از طریق مجازی دیپلماتیک در اولین زمان ممکن هماهنگی لازم را به عمل خواهند آورد.

#### بند ۶. همکاری در زمینه‌های نفت، گاز و پتروشیمی

- ۶.۱ طرفها آمادگی خود را برای همکاری در کلیه زمینه‌های نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشگاهی اعلام نمودند. در این راستا، دو طرف بر اناضه مذاکرات در قالب کارگروه سوخت و انرژی جهت بررسی و پیشبرد همکاریها، تأکید کردند.
- ۶.۲ طرفها در خصوص وضعیت فعلی نفت و گاز دو کشور با یکدیگر به بحث و گفتگو پرداختند.
- ۶.۳ طرفها بررسی در خصوص امکان‌پذیری صادرات نفت ایران به پالایشگاه‌ها در اوکراین و ترازیت آن به اروپا با استفاده از خطوط حمل و نقل نفت اوکراین را ادامه خواهند داد.
- ۶.۴ در این رابطه، طرفها حمایت و همکاری بخش دولتی نسبت به اجرایی شدن زمینه‌های همکاری مذکور را ابراز نمودند.
- ۶.۵ طرفها به تبادل اطلاعات پیرامون حوزه‌های همکاری در این بخش در راستای منافع دوجانبه و نیز قوانین و مقررات حاکم بر این بخش در دو کشور خواهند پرداخت.



## بند ۷. همکاری در زمینه انرژی، انرژی‌های برق آبی و تجدیدپذیر

۷.۱. طرفها اقداماتی را برای آغاز همکاری بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اوکراین در زمینه بهره‌وری انرژی، حفظ انرژی و انرژی تجدیدپذیر اتخاذ خواهند کرد.

۷.۲. طرفها اطلاعات مربوط به وضعیت توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی در کشور خود را مبادله خواهند کرد.

۷.۳. طرفها در مورد توسعه همکاری در این زمینه‌ها از طریق تبادل تجربه و اطلاعات مربوط تفاهم نمودند.

## ۷.۴. همکاری در زمینه صنعت هسته‌ای

۷.۴.۱. طرفها در زمینه ایجاد نظام‌های آموزشی و پشتیبانی فنی به منظور ارتقاء کارکرد ایمن نیروگاه هسته‌ای بوشهر همکاری خواهند کرد.

## بند ۸. همکاریهای حمل و نقل

۸.۱. طرفها بر اجرایی نمودن یادداشت تفاهم اولین اجلاس گروه کاری حمل و نقل بین وزارت راه و شهرسازی جمهوری اسلامی ایران و وزارت زیرساخت اوکراین، امضاء شده در ۲ دی ماه ۱۳۹۵ (۲۲ دسامبر ۲۰۱۶) و همچنین نسبت به برگزاری دومین نشست کارگروه تخصصی در نیمه دوم سال ۲۰۱۷ تأکید نمودند.

۸.۲. طرفها بر منافع مشترک حاصل از توسعه حمل و نقل چندوجهی بین اروپا و آسیا از طریق اوکراین و جمهوری اسلامی ایران هم نظر بوده و جزئیات فنی اتصال مسیر خلیج فارس - دریای سیاه - دریای بالتیک مورد بحث قرار گرفت. بنابراین در خصوص بررسی پیش نویس موافقتنامه کریدور حمل و نقل بین‌المللی دریای بالتیک - دریای سیاه - دریای خزر و پیش نویس موافقتنامه مسیر خلیج فارس - دریای سیاه در چارچوب دومین نشست گروه کاری حمل و نقل به تبادل نظر خواهند پرداخت. به همین منظور، بررسی‌های بیشتر در زمان برگزاری نشست اولین گروه کاری حمل و نقل چندوجهی تا اول اردیبهشت ۱۳۹۶ (پایان آوریل ۲۰۱۷) انجام خواهد شد.

۸،۳ به منظور بررسی جزئیات و راه‌حل‌های لجستیکی، طرف اوکراینی پیشنهاد نمود تبادل نظر در این خصوص با حضور نماینده سایر کشورها در چارچوب برگزاری مراسم هفته حمل و نقل بین‌المللی در بندر اودسا در بازه زمانی ۱۰ الی ۱۲ خرداد ۱۳۹۶ (برابر با ۳۱ می لغایت ۲ ژوئن ۲۰۱۷) به عمل آید. طرف ایرانی از این پیشنهاد استقبال نمود.

۸،۴ طرفها همکاری در زمینه مشارکت شرکت‌های اوکراینی در خصوص اجرای پروژه‌های توسعه‌ای و مدرن‌سازی زیرساخت‌های حمل و نقل در محدوده سرزمینی جمهوری اسلامی ایران ادامه خواهند داد.

۸،۵ طرفها در خصوص تبادل یادداشت تفاهم همکاری‌های بنادر دو کشور بحث و تبادل نظر کرده و موافقت نمودند که متن یادداشت تفاهم مذکور در سطح مسئولین سازمان بنادر دو کشور در آینده نزدیک امضاء گردد.

#### بند ۹. همکاری در زمینه گردشگری

۹،۱ طرفها به منظور افزایش همکاری دوجانبه در زمینه گردشگری و تفرجگاهها در موارد زیر تفاهم نمودند:

- همکاری در چارچوب برنامه راد ابریشم سازمان جهانی گردشگری؛
- تبادل تجربیات در مورد اجرای پویش بازاریابی، گردشگری و تفرجگاهها؛
- ترغیب همکاری در جذب سرمایه‌گذاری در گردشگری و تفرجگاهها؛
- تسهیل مشارکت مستقیم بین سازمانها و موسسات گردشگری دو کشور، مشارکت دوجانبه و منظم در تبلیغات بین‌المللی و رویدادهای سرمایه‌گذاری گردشگری علمی و اطلاع‌رسانی، هم‌اندیشی و فراهمایی‌ها، هم‌نشست‌ها، نمایشگاه‌ها، بازارهای تهاثری و غیره.

#### بند ۱۰. همکاری در زمینه بهداشت

۱۰،۱ به منظور توسعه همکاریها در حوزه‌های مختلف سلامت از جمله در امور محصولات نازویی و تجهیزات پزشکی، توانبخشی، فوریتهای پزشکی، پیشگیری و درمان بیماریهای واگیر و غیرواگیر و آموزش علوم پزشکی، دو طرف نسبت به تهیه و امضاء یادداشت تفاهم جامع همکاریهای مشترک در زمینه بهداشت و علوم پزشکی، بین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جمهوری اسلامی ایران و وزارت بهداشت اوکراین به توافق رسیدند.

## بند ۱۱. همکاری در زمینه میراث فرهنگی، فعالیتهای پژوهشی و تربیت بدنی

### ۱۱.۱. میراث فرهنگی

۱۱.۱.۲. طرفها نسبت به برگزاری پروژه های تحقیقاتی و سمینارهای مشترک، کارگاه های آموزشی و سایر نشست های علمی برای تبادل تجربیات و اطلاعات در خصوص ثبت، مستند سازی، حفاظت و مرمت آثار و ابنیه فرهنگی-تاریخی دو کشور اقدام خواهند نمود.

۱۱.۱.۳. طرفها نسبت به تبادل تجربیات و کارشناسان در خصوص توسعه موزه های تاریخی و تخصصی از طریق برگزاری کارگاه های آموزشی و همایش های تخصصی در حوزه مرمت اموال، طراحی داخل موزه ها، حفاظت و مرمت اشیاء، مدیریت در برگزاری نمایشگاههای داخلی و بین المللی و نحوه مدیریت در سطوح مختلف موزه ها اقدام خواهند نمود.

### ۱۱.۲. علوم، تحقیقات و فناوری

۱۱.۲.۱. طرف ایرانی آمادگی خود را به منظور انجام همکاریهای مشترک در قالب موارد ذیل اعلام نمود:

- تاکید بر همکاری های دوجانبه علمی از طریق تبادل استاد و دانشجو؛
- همکاری در تاسیس و ایجاد آزمایشگاه های مشترک؛
- همکاری در برگزاری کنفرانس ها، سمینارهای علمی مشترک و شرکت دانشجویان اوکراینی در المپیادهای بین المللی ایران؛
- تاکید بر گسترش همکاریهای علمی و فناوری و برقراری ارتباط مستقیم بین دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی دو کشور؛
- تمایل به همکاری در زمینه ایجاد پارکهای علمی و فناوری در اوکراین.

### ۱۱.۳. همکاریهای نوآوری و فناوری

۱۱.۳.۱. طرف ایرانی، مرکز همکاریهای فناوری و نوآوری، خواستار ایجاد ساختار مالی مشترک برای حمایت از پروژهها و خدمات فناوری و نوآوری فیما بین دو کشور شد. در پارچوب ساختار مالی مذکور، امکان توسعه همکاریهای مشترک در حوزه فناوریها و نوآوریهای انرژی، زیستی، صنعتی و... برای دو طرف فراهم خواهد شد. طرف ایرانی آمادگی بازدید از اوکراین در طی دو ماه آینده به منظور بررسی توسعه و اجرای ساختار مالی مذکور را دارد.

۱۱.۳.۲. از طرف اوکراینی این موضوع توسط وزارت توسعه اقتصادی و تجارت اوکراین هماهنگ خواهد شد.

۱۱.۳.۳. طرفها توافق نمودند به منظور اجرای همکاریهای دوجانبه در چارچوب نشستهای کمیته مشترک و ملاقاتهای دوجانبه طرفین از طریق مجاری دیپلماتیک عمل نمایند.

#### ۱۱.۴. ورزش و جوانان

۱۱.۴.۱. طرفها در جهت ارتقای همکاریهای ورزشی در چارچوب تفاهتنامه امضاء شده قلمی بین سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران و کمیته دولتی تربیت بدنی اوکراین خواهند کوشید.

۱۱.۴.۲. طرفها موافقت نمودند امکان انجام تبادل تیمهای ورزشی، مدرسان، مربیان ورزشی و برگزاری دیدارهای ورزشی مشترک را مورد بررسی قرار دهند.

۱۱.۴.۳. طرفها موافقت کردند روابط دوجانبه خود را در حوزه جوانان برقرار نمایند.

#### **بند ۱۲. همکاری در زمینه ارتباطات و فناوری اطلاعات**

۱۲.۱. دو طرف از گسترش همکاریهای دوجانبه در زمینه پست و ارتباطات و فناوری اطلاعات استقبال کرده و بر شناسایی جزئیات این گونه همکاریها تأکید کردند.

۱۲.۲. طرفها تصمیم گرفتند امکان برقراری ارتباط مستقیم بین دو کشور را از طریق VOIP و یا TDM و ترانزیت ترافیک یکدیگر به کشورهای سوم بررسی کنند.

#### **بند ۱۳. همکاری در زمینه خدمات مشاوره مهندسی**

۱۳.۱. انجمن بینالمللی مشاوران و پیمانکاران و جامعه مهندسين مشاور، تمایل خود را به معرفی شرکت های توانمند و ذیصلاح ایرانی برای مشارکت در اجرای طرح های توسعه و پروژه های مشترک اوکراین اعلام نمودند.

هفتمین نشست اجلاس کمیسیون مشترک دو کشور در سال ۱۳۹۶ در شهر تهران برگزار خواهد شد. تاریخ دقیق برگزاری نشست، متقابلاً تعیین و از طریق مبناری دیپلماتیک اعلام خواهد شد.

این یادداشت تفاهم در شهر کی یف در تاریخ ۲۰ اسفند ماه ۱۳۹۵ برابر با ۱۰ مارس ۲۰۱۷ در دو نسخه به زبان های فارسی، انگلیسی و اوکراینی امضا شد، که هر کدام از اعتبار یکسان برخوردار می باشد. در صورت بروز اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف  
دولت جمهوری اوکراین

ایگور ناسالیک  
وزیر انرژی و صنایع ذغال سنگ

از طرف  
دولت جمهوری اسلامی ایران

محمود حجتی  
وزیر جهاد کشاورزی